

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут водного господарства та
природооблаштування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНІЮК
23.11.2021

01-01-08S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Рекультивация порушенных земель		Reclamation of disturbed lands	
Шифр за ОП	Д43	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of education: Bachelor's (first)	
Галузь знань:	194	Fields of knowledge: Electrical engineering	
«Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології» спеціальність «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології»		Hydraulic engineering, water engineering and water technologies	
		Field of study: Hydraulic engineering, water engineering and water technologies	
Освітня програма		Degree Programme:	
Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології		Hydraulic engineering, water engineering and water technologies	

Силабус навчальної дисципліни «Рекультивация порушених земель» для здобувачів вищої освіти першого ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології» спеціальності 194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології». Рівне. НУВГП. 2021.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/21015/>

Розробник силабусу:

Волкова Л.А. професор, к. с./г., професор кафедри водної інженерії та водних технологій.

Силабус схвалений на засіданні кафедри водної інженерії та водних технологій.

Протокол № 3 від “19” жовтня 2021 року

В.о. завідувача кафедри – Турченко В.О., д.т.н професор кафедри водної інженерії та водних технологій.

Керівник освітньої програми – Хлапук М.М. д.т.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІВГП

Протокол № ____ від “ ” 2021 року.

Голова науково-методичної ради з якості ННІВГП – Хлапук М. М., д.т.н., професор

СЗ №-5892 в ЕДО

© Волкова Л.А., 2021

© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології</i>
Спеціальність	<i>194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології</i>
Рік навчання, семестр	<i>3 рік навчання, 5 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>6,0</i>
Лекції:	<i>26 годин</i>
Практичні заняття:	<i>26 годин</i>
Самостійна робота:	<i>120 годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>Денна та заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор 	<i>Волкова Людмила Андріївна к.с/г. н., професор, член - кореспондент Міжнародної академії наук Екології та безпеки життєдіяльності, професор кафедри водної інженерії та водних технологій</i>
Вікіситет	<i>URL:</i> http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%9B%D1%8E%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%90%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%96%D1%97%D0%B2%D0%BD%D0%B0
ORCID	<i>URL: https://orcid.org/0000-0001-7452-4972</i>
Як комунікувати	<i>Корпоративна пошта викладача: l.a.volkova@nuwm.edu.ua</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ
<p align="center">Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі</p>
<p><i>Мета навчальної дисципліни – взаємодії людини, суспільства і природи; особливості впливу антропогенних факторів на земельні ресурси, дати студентам основні поняття про рекультивацію земель, її причини та наслідки, класифікацію порушених земель, методи управління процесами відновлення порушених земель; організаційно-технічні напрямки рекультивації: сільськогосподарський, лісгосподарський, водогосподарський, рекреаційний, природоохоронний, санітарно-гігієнічний, будівельний, етапи рекультивації, принципи, способи, технічні засоби та технології рекультивації.</i></p> <p><i>Студент повинен знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• предмет, метод і завдання дисципліни;</i> <i>• завдання, зміст і порядок охорони земель згідно Земельного Кодексу;</i> <i>• види порушених земель; природні особливості порушених земель;</i> <i>• класифікацію земель, що підлягають рекультивації;</i> <i>• напрямки рекультивації;</i> <i>• умови проведення рекультивації земель;</i> <i>• етапи рекультивації;</i> <i>• терміни проведення етапів рекультивації.</i> <p><i>Студент повинен вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• проводити кількісну та якісну оцінку характеристику порушених земель;</i> <i>• визначати ступінь деградації ґрунтового покриву;</i> <i>• обґрунтовувати напрямки рекультивації;</i> <i>• проводити інвентаризацію порушених земель;</i> <i>• проектувати біологічно-меліоративну систему;</i> <i>• розробити заходи щодо раціонального використання земель на яких проведено рекультивацію;</i> <i>• володіти нормативно-законодавчою базою у галузі стандартизації і нормування в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів.</i>
<p align="center">Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle</p>
<p>https://exam.nuwm.edu.ua</p>
<p align="center">Компетентності</p>

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ФК₁. Здатність застосовувати фізико-математичний апарат, теоретичні, розрахункові та експериментальні методи і моделі досліджень у сфері професійної діяльності.

ФК₂. Здатність застосовувати у професійній діяльності досягнення науки, інноваційні та комп'ютерні технології, сучасні машини, обладнання, матеріали і конструкції.

ФК₄. Здатність оцінювати потреби споживачів у водних ресурсах та антропогенного навантаження на водні об'єкти.

ФК₅. Здатність виконувати інженерні розрахунки параметрів водних потоків та конструктивних елементів об'єктів професійної діяльності.

ФК₇. Здатність розроблювати ландшафтно-планувальні та конструктивні рішення об'єктів.

ФК₉. Здатність здійснювати інженерні вишукування, розрахунки та проектування об'єктів професійної діяльності.

ФК₁₂. Здатність розробляти інженерні та організаційні заходи щодо забезпечення доброго стану масивів поверхневих та ґрунтових вод на основі сучасних систем моніторингу.

ФК₁₄. Здатність впроваджувати енерго- та ресурсоефективні водні технології у сфері професійної діяльності.

ФК₁₅. Здатність до організації та контролю раціонального використання водних ресурсів.

ФК₁₇. Здатність виявляти причини виникнення та негативні наслідки шкідливої дії води, застосовувати відповідні методи захисту територій, здійснювати розрахунки та проектувати захисні споруди.

ФК₁₈. Здатність визначати вплив природокористування на довкілля, обґрунтувати заходи з природо облаштування території (меліоративні заходи, зокрема гідротехнічні, культуртехнічні, хімічні, агротехнічні, агролісотехнічні меліорації тощо).

ФК₂₁. Здатність використовувати сучасні програмні комплекси та організовувати використання та взаємодію спеціалізованих баз даних для управління водними ресурсами, виконання гідрологічних та гідравлічних розрахунків.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН₁. Формулювати задачі з вирішення проблемних ситуацій у професійній та/або академічній діяльності.

РН₂. Визначити шляхи розв'язання інженерно-технічних задач у професійній діяльності, аргументовано інтерпретувати їх результати.

РН₃. Виконувати експериментальні дослідження руху водних потоків, оцінювати і аргументувати значимість їх результатів при проектуванні об'єктів професійної діяльності.

РН₄. Описувати будову об'єктів професійної діяльності, пояснювати їх призначення, принципи та режими роботи.

РН₈. Розв'язувати якісні та кількісні задачі з видобування, підготовки та розподілу води, очищення та відокремлення стічних вод.

РН₉. Знаходити оптимальні інженерні рішення при виборі водних технологій, конструкцій об'єктів, енергоощадних заходів у сфері професійної діяльності.

РН₁₄. Визначати заходи з раціонального використання, охорони, відтворення водних і земельних ресурсів, поліпшення гідрологічного та екологічного стану масивів поверхневих і ґрунтових вод, природних ландшафтів.

РН₁₅. Здійснювати гідрологічні, гідравлічні та гідротехнічні розрахунки з використанням сучасних програмних комплексів та спеціалізованих баз даних.

РН₁₇. Оцінювати екологічні наслідки техногенної діяльності з дотриманням правових та соціальних норм.

РН₁₈. Застосовувати технічні регламенти та правові норми при експлуатації гідротехнічних об'єктів.

РН₂₀. Вміти самостійно приймати інженерні рішення щодо вибору конструкцій захисних регуляційних споруд, систем захисту від шкідливої дії вод, гідротехнічних споруд, каналів, меліоративних систем та водогосподарських об'єктів багатоцільового використання.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- 1. Аналітичні навички.*
- 2. Гнучкість розуму.*
- 3. Здатність логічно обґрунтовувати позицію.*
- 4. Знаходити вихід з складних ситуацій.*
- 5. Ініціативність.*

6. Комплексне рішення проблем.
7. Критичне мислення.
8. Управлінські якості.
9. Формування власної думки та прийняття рішень.

Структура та зміст освітнього компонента

Перелік тем:

- Тема 1. Характеристика порушених земель.*
 - Тема 2. Природні особливості порушених земель.*
 - Тема 3. Використання порушених земель.*
 - Тема 4. Проектування сільськогосподарського напрямку рекультивації порушених земель.*
 - Тема 5. Проектування лісгосподарського напрямку рекультивації порушених земель.*
 - Тема 6. Проектування водогосподарського напрямку рекультивації порушених земель.*
 - Тема 7. Проектування рекреаційного напрямку рекультивації порушених земель.*
 - Тема 8. Проектування природоохоронного напрямку рекультивації порушених земель.*
 - Тема 9. Санітарно-гігієнічний напрямок рекультивації порушених земель.*
 - Тема 10. Проектування будівельного напрямку рекультивації порушених земель.*
 - Тема 11. Рекультивація порушених земель при гірничих роботах.*
 - Тема 12. Методичні вимоги щодо організації і здійснення контролю за виконанням гірничо-технічної рекультивації земель, порушених гірничими*
 - Тема 13. Особливості технічної та біологічної рекультивації земель порушених та забруднених при аварійному і капітальному ремонті магістральних нафтопроводів розробками.*
 - Тема 14. Обґрунтування напрямів раціонального використання земельних ресурсів та впровадження господарсько-технологічних заходів відтворення їх екологічної функції*
 - Тема 15. Нормативно-законодавча база.*
- Засоби навчання, які застосовуються під час викладання: технічні засоби (радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи); мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура; комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування тощо); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).*

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції та практичні роботи. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання студентів.

Методи навчання:

- словесні (лекція, бесіда);
- наочні методи (виконання практичних робіт, усне опитування на практичних заняттях, ілюстрації, демонстрації, презентації, реферати);
- методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (контроль за самостійною роботою студентів);
- методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (поточне опитування, модульне контрольне опитування, підсумковий контроль).

Порядок та критерії оцінювання

Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Система оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини: 60 балів – поточна складова оцінювання; 40 балів – модульна складова оцінювання (залік).

Передбачено два модульних контролі знань.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування із застосуванням системи Moodle.

У тесті 32 запитання різної складності:

- рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бала (13 балів),
- рівень 2 – 5 запитань по 1,0 балу (5 балів),
- рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2 бали).

Усього – 20 балів.

Час тестування обмежений – 30 хвилин. Дата тестування призначається за тиждень до його проведення та повідомляється студентам.

Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується студентом у процесі виконання практичних занять. Всього є в курсі 13 практичних занять. Кожне з них оцінюється у 4 бали. Ще 8 балів студенти отримують за виконання індивідуальних завдань, які додатково пропонуються їм на вибір у завданнях практичних робіт (есе, реферати, презентації тощо).

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена студентом за роботу впродовж семестру.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі, які успішно складають модульні контролі з навчальної дисципліни та вчасно виконують завдання практичних робіт мають можливість долучитися спільно з викладачем курсу до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці із студентами практикується.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Панас Р.Н. Рекультивация земель / Навч. посібник – Львів, 2003.
2. Грунтознавство: Підручник / Д.Г. Тихоненко, М.О. Горін, В.В. Дегтярьов та ін.; за ред. Д.Г. Тихоненка, ред.-укладач М.О. Горін. – К.: Вища освіта. – С. 572-581:
3. Горлов В.Д. Рекультивация земель в карьерах. – М.: Недра, 1981. – 260 с.
4. Техника и технология рекультивации на открытых разработках. – М., 1977.

Додаткова література

5. Андроханов В.А., Овсянникова С.В., Курачев В.М. Техноземы: свойства, режимы, функционирование. Новосибирск, Наука, 2000, с. 199.
6. Арбузов В.В., Грузин Д.П., Симакин В.И. Экономика природопользования и природоохраны. Учебное пособие - Пенза: Пензенский государственный университет, 2004- 251с.
7. Архипов Н.О. Добыча угля и рациональное природопользование. – М.: Недра. – 1987. – 256 с.
8. Зборщик М.П., Осокин В.В. Предотвращение экологически вредных проявлений в породах угольных шахт. – Донецк, ДонГТУ, 1996 – 178 с.
9. Кондратюк Е.Н. и др. Промышленная ботаника. – К.: Наук. думка, 1980.-.280 с.
10. Меркулов В.О. Охрана природы на угольных шахтах. – М.: Недра. – 1981.
11. Методические рекомендации по биологической рекультивации площадей плоских породных отвалов угольных шахт и обогатительных фабрик Украины. – Донецк: 1990. – 54 с.
12. Мирзаев Г.Г. Экология горного производства. – М.: Недра. – 1991. – 320 с.
13. Оценка степени засоления почв по содержанию токсичных солей (по Н.И.Базилевич и Е.И.Панковой). – Практикум по почвоведению. – М.: Агропромиздат, 1986. – с.274-278.
14. Панас Р.М. Рекультивация земель: Навчальний посібник. Вид., 2-

ге стереотипн., - Львів: Новий Світ – 2007. – 224с.

15. Стольберг Ф.В. Экология города. – К.: Либра. – 2000. – 197 с.

16. Технологические схемы рекультивации терриконов и плоских породных отвалов шахт и обогатительных фабрик. – Пермь, 1981. – 163 с.

17. ГОСТ 17.4.4.02-84. Охрана природы. Почвы. Методы отбора и подготовки проб для химического, бактериологического и гельминтологического анализа.

18. ГОСТ 17.4.203-86. Охрана природы. Почвы. Паспорт почв.

19. ГОСТ 17.4.3.01-83. Охрана природы. Почвы. Общие требования к отбору проб.

20. ГОСТ 17.4.3.03-85. Охрана природы. Почвы. Общие требования к методам определения загрязняющих веществ.

21. ГОСТ 17.473.06-86. Охрана природы. Почвы. Общие требования к классификации почв по влиянию на них химических загрязняющих веществ.

22. ГОСТ 28168-89. Почвы. Отбор проб.

23. Об утверждении основных положений о рекультивации земель, снятии, сохранении и рациональном использовании плодородного слоя почвы. Приказ N 525/67 от 22 декабря 1995 г.

24. Положение о порядке выдачи лицензий на проведение обследований по выявлению деградированных и загрязненных земель. М., 1993.

25. Поляков М.И., Бойко А.Т., Шведовский П.В. Рекультивация земель и охрана природы. – Мн.: Изд. “Ураджай”, 1986. – 176с.

26. Правила безопасности при эксплуатации магистральных нефтепроводов. М.: Недра, 1989 ГОСТ 17.5.3.04-83 (СТ СЭВ 5302-85).

27. Правила капитального ремонта подземных трубопроводов. Уфа: ИПТЭП, 1992.

28. РД 39-0147098-015-90. Инструкция по контролю за состоянием почв на объектах предприятий Миннефтегазпрома. Уфа: ВостНИИТБ, 1990.

29. РД 39-110-91. Инструкция по ликвидации аварий и повреждений на магистральных нефтепроводах. Уфа: ИПТЭР, 1992.

30. Рекультивация выработанных торфяников под сельскохозяйственное использование. /Суханов В.А., Соколов Н.В., Гущин А.И., Шелепова Г.И. – М.: Россельхозиздат. 1986. – 39с.

31. СНиП 11-01-95. Инструкция о порядке разработки, согласования, утверждения и составе проектно-сметной документации на строительство предприятий, зданий и сооружений.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство екології та природних ресурсів України /

<p>[Електронний ресурс]. Режим доступу: https://menr.gov.ua/.</p> <p>2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/e-resources/.</p> <p>3. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lib.nuwm.edu.ua/ (http://nuwm.edu.ua/MySql/)</p>
<p align="center">Дедлайни та перескладання</p>
<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», розміщений документ за покликанням http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. За цим документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно документу, який розміщений за покликанням https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdi/навч-наук-тсентр-незалежного-отсініування-знан/документи.</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів здачі виконаних практичних робіт, звітів про самостійну роботу з навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua за календарем.</p> <p>Студенти повинні виконати ряд індивідуальних завдань для оцінювання. Одним із важливих елементів оцінки є своєчасне подання виконаного завдання. У реальному світі оцінки, які подаються навіть через кілька секунд після закінчення терміну, не приймаються. Відповідно до духу надання максимально реалістичного досвіду, та ж політика дотримується в аудиторії - пізно виконані завдання не приймаються.</p> <p>Викладач може продовжити терміни виконання завдань, якщо у студента є пом'якшуючі обставини. Студенти можуть звернутися до свого викладача в разі виникнення особистих чи надзвичайних ситуацій.</p>
<p align="center">Неформальна та інформальна освіта</p>
<p>Неформальна та інформальна освіта надається відповідно з Положенням про неформальну та інформальну освіту НУВГП, затверджене Вченою радою НУВГП (Протокол №4 від 24 квітня 2020 р.), http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660</p>
<p align="center">Правила академічної доброчесності</p>
<p>У НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету.</p> <p>Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що поширюється на поведінку та дії,</p>

пов'язані з навчальною роботою. Студентоцентризм має вирішальне значення для розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Студенти повинні самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. У той час як студентам рекомендується працювати один з одним та обмінюватися ідеями, та обмін текстом, кодом або чимось подібним для виконання окремих завдань є недопустимим. Студенти, які порушують Кодекс честі університету, не отримають бали за ці завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано і студенти будуть направлені на повторне вивчення.

При здачі індивідуальних навчально-дослідницьких робіт може проводитись перевірка на плагіат.

Академічна недоброчесність в університеті неприпустима.

В цілому студенти та викладачі повинні дотримуватись:

- Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6316>;

- Кодекс честі студентів, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917>;

- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4916>;

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/10325>.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тим, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

За об'єктивних причин пропуску занять (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал, який розміщений на платформі MOODLE.

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит по на корпоративну пошту викладачу. Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти або надсилаються на корпоративну пошту викладачу.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання

згідно положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальної мети з цієї дисципліни.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та пропозицій стейкхолдерів. Студенти мотивовані долучатись до оновлення змісту дисципліни шляхом внесення пропозицій стосовно нових форм роботи та вивчення нових тем висловлені під час занять та в процесі опитування (анкетування).

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через освоєння освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), такі результати навчання можуть бути предметом визнання. Більше інформації про академічну мобільність у Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/> та Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>

Навчання осіб з інвалідністю

Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами регулюється: «Концепцією щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15913>; «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення у Національному університеті водного господарства та природокористування», <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju> та іншими нормативними документами.

Лектор

Волкова Людмила Андріївна, кандидат
сільськогосподарських наук, доцент